

Tech-kluster Örebro län

Projektansökan

Region Örebro Innovation
250505

Bakgrund

Region Örebro län blev 2023 huvudägare, med 60 % ägande, i Region Örebro Innovation AB. Genom detta har Regionen tagit ett tydligare och större ansvar för att leda och utveckla länets innovationssystem.

Region Örebro Innovations uppdrag är att styra och utveckla arbetet för gemensamma innovationsinsatser i Örebro län. Som ett led i detta finns i Region Örebro Innovations affärsplan ett arbetspaket som syftar till att skapa ett länsövergripande tech-kluster. Bildandet av ett tech-kluster stärks även av att IT lyftes fram som ett nytt styrkeområde vid översynen av länets Innovationsstrategi 2022. Övriga områden är autonoma och intelligenta produktionssystem (AI), samt livsmedel i skärningen mellan hållbarhet, hälsa och måltid. Styrelsen för Region Örebro Innovation har även identifierat Life Science som ett kommande utvecklingsområde.

För att få en bättre bild av hur andra län arbetar har vi genomfört en jämförelse med liknande län i Sverige.

I en bilaga till projektansökan (bilaga 1) finns exempel på liknade kluster i andra län som utgjort inspiration till Tech-kluster Örebro län.

Inledning

Techbranschen (tech) är en av Sveriges viktigaste branscher och växer snabbt. År 2022 omsatte den mer än 1000 miljarder kronor och bidrog med 350 miljarder kronor till landets ekonomi. Det är mer än vad flera traditionella industrier tillsammans bidrar med. Dessutom ger branschen skatteintäkter på över 150 miljarder kronor, vilket är mer än vad staten spenderar på försvar och rättsväsendet.

Tech handlar om allt från mjukvara och IT-tjänster till telekommunikation, hårdvarutillverkning och service. Tech förbättrar många delar av vårt samhälle genom innovationer inom till exempel sjukvård (healthtech), utbildning (edtech), miljöteknik (cleantech) och finans (fintech).

Techbranschen är också viktig för jobbtillväxt. Sedan 2020 har 33 000 nya jobb skapats, och under 2023 arbetade mer än 265 000 personer i branschen.

I Örebro län har techsektorn vuxit med 325 % mellan 2000 och 2021, vilket är en av de snabbaste tillväxterna i landet. Idag finns det över 1000 techföretag i regionen, varav 770 i Örebro kommun.

Kraftsamling för att möta techbranschens behov

Techföretagen i Örebro län växer snabbt och har uttryckt ett tydligt behov (från både små och stora bolag) av ökad synlighet, starkare nätverk och bättre förutsättningar för gemensamt lärande, utveckling och kompetensförsörjning. Örebro Län Tech är ett initiativ för att möta dessa behov.

Bakom initiativet står Region Örebro Innovation, Örebro kommun, Inkubera och Business Region Örebro. Tillsammans vill vi skapa ett kraftfull och inkluderande tech-kluster som stärker samverkan, driver tillväxt och gör Örebro län attraktivt för investeringar, etableringar

och kompetens inom tech. Den långsiktiga ambitionen är att göra Örebro län till en ledande techregion i Sverige.

Definition av tech-kluster

Ett kluster är en grupp företag som delar samma intressen och samarbetar för att utvecklas tillsammans. Ett tech-kluster är en gemenskap för personer och företag som arbetar med teknologi. Det kan vara programmerare, entreprenörer, investerare och andra som vill driva innovation och tillväxt inom techsektorn.

Klustrets betydelse för länets utveckling

Välfungerande företagskluster är en viktig motor för både ekonomisk och social utveckling i ett län. Genom att samla aktörer med gemensamma utmaningar och mål, skapas en miljö där idéer kan utbytas snabbare, samarbeten kan uppstå naturligt och nya lösningar kan utvecklas mer effektivt.

Innovation och utveckling:

När företag, forskare, studenter och offentliga aktörer möts inom ett kluster uppstår kreativa korsbefruktningar. Det leder till ökad innovationskraft, snabbare produktutveckling och fler kommersialiserbara idéer. Klustret fungerar som en katalysator för att ta idéer från tanke till verklighet.

Tillväxt och expansion:

Genom att dela resurser, kompetens och erfarenheter blir det enklare för både nya och etablerade företag att växa. Klustret skapar tillgång till relevanta nätverk, affärsutvecklingsstöd och finansieringsmöjligheter – vilket ökar chansen till hållbar tillväxt.

Kompetensförsörjning och inkludering:

För att täcka behovet av kompetens behöver fler grupper som idag är underrepresenterade välja techbranschen. Talanger söker sig till platser där de kan utvecklas tillsammans med andra. Det är också av vikt att fler unga väljer utbildningar som täcker branschens behov

Investering och etablering:

Ett tydligt och välorganiserat kluster signalerar framtidstro och möjligheter, vilket attraherar investeringar och etableringar. Företag väljer att etablera sig där samverkan och innovation är en del av det lokala ekosystemet.

Ansvar för att bygga kluster

Att bygga ett kluster kräver tid, resurser och samarbete mellan många olika aktörer. Ett kluster behöver vara en neutral plattform där olika företag kan mötas och samverka utan att konkurrens står i vägen. Små och medelstora techföretag har ofta begränsade resurser för klusterbyggnaden. Ett kluster behöver normalt stöd från offentliga organisationer för långsiktig utveckling och finansiering.

Beskrivning av projektet Tech-kluster Örebro län

Projektet syftar till att under tre år skapa tillväxt, innovation och attraktivitet för techbranschen i länet genom stärkt samverkan mellan individer, startups och etablerade företag. För att nå dit vill vi, tillsammans med övriga aktörer i länet, bygga ett tech-kluster.

Vi ansöker om regionala utvecklingsdel (1:1 medel) för att initiera denna satsning och har ambitionen att under projektiden utveckla en modell för klustrets långsiktiga finansiering.

Bedömningen är att det krävs en heltidsresurs under projektiden för att kunna uppfylla projektets syfte och mål.

Projektets aktiviteter

Inom projektet vill vi testa och utvärdera olika typer av aktiviteter som främjar relationer och utvecklar samarbeten mellan företag och individer inom klustret. Detta kan t.ex vara aktiviteter för erfarenhetsutbyte, kompetenshöjning, inspiration och föreläsningar. Genom aktiviteterna vill vi främja innovation och skapa en miljö där nya idéer och samarbeten kan utvecklas.

Mångfald som drivkraft för innovation och kompetensförsörjning

Fler perspektiv leder till fler innovationer och genom att skapa en mer inkluderande arbetsmarknad stärker vi kompetensförsörjningen inom branschen. Projektet vill därför göra techsektorn mer tillgänglig och attraktiv för underrepresenterade grupper, såsom kvinnor, äldre personer, personer med funktionsvariationer och individer med utländsk härkomst. Det är också av vikt att fler unga väljer utbildningar som täcker branschens behov. Detta är en avgörande framgångsfaktor för att driva branschens utveckling och säkerställa att vi har den kompetens som behövs för att möta framtidens utmaningar.

Skapa mötesplatser för både etablerade och nya techföretag

Inom regionens traditionella industri finns både företag som redan har integrerat digitala lösningar i sina produkter och produktion, och de som ännu inte har påbörjat denna resa. Båda grupperna har behov av en gemensam mötesplats för att stärka sin konkurrenskraft genom tech. Projektet kommer tillsammans med bland andra länets Industriutvecklingscentra (IUC) erbjuda en arena där dessa företag kan mötas, utbyta erfarenheter och hitta lösningar som driver deras utveckling och konkurrenskraft framåt.

Samarbete med myndigheter för att skapa gemensamma nyttor

En annan viktig intressent i satsningen är de offentliga myndigheter som finns i regionen. Projektet vill kartlägga deras behov kopplat till tech och undersöka hur vi kan skapa gemensamma lösningar som gör länet mer attraktivt för techföretag. Detta samarbete kommer inte bara att gynna techbranschen utan även bidra till ökad innovation för offentliga aktörer i länet.

Vision för klustret

I Örebro län skapas tillväxt, innovation och attraktivitet genom stark samverkan mellan individer, startups och etablerade företag. Det sker i en inkluderande och nationellt erkänd miljö där tech-klustret fungerar som en central plattform för samarbete, kompetensutbyte och utveckling.

Genom att bygga och stärka detta kluster möjliggörs kontinuerlig innovation och hållbar tillväxt som gynnar länets utveckling och konkurrenskraft.

Mål för projektet

Innovation och utveckling

För att stärka innovation och affärsutveckling är målet att minst fem nya idéer eller prototyper per år ska uppstå i samband med aktiviteter inom klustret. Dessutom ska minst 25 procent av deltagarna initiera ett nytt samarbete, en affär eller en utvecklingsidé som en direkt följd av sitt deltagande. Utöver detta ska 90 procent av deltagarna uppleva att närvaron skapar värde för affär, relationer, inspiration eller personlig utveckling. Samarbeten med regionens traditionella industri samt offentlig sektor ska vara etablerade för nyttgörande av länets techkompetens.

Tillväxt och expansion

För att driva tillväxt i länets techsektor är ambitionen att minst tio nya techföretag ska engagera sig i klustret varje år. Minst tre nya investeringsdialoger eller partnerskap ska etableras årligen, och varje år ska minst en nationell aktör inleda eller fördjupa sin närvaro i regionen. Därtill ska deltagandet i klusteraktiviteter öka med i genomsnitt 20 procent per år.

Kompetensförsörjning och inkludering

För att säkerställa en bred kompetensförsörjning och stimulera innovation genom inkludering, ska minst två riktade insatser per år genomföras för att engagera underrepresenterade grupper inom tech. Minst tre aktiviteter per år ska särskilt rikta sig till ungdomar.

Investering och etablering

För att öka länets attraktionskraft ska klustret uppmärksammas i minst fem externa medier eller branschsammanhang varje år. Minst tre talare eller gäster med nationell eller internationell relevans ska delta årligen. Dessutom ska 80 procent av deltagarna vara så nöjda att de rekommenderar andra i samma position att delta. Länets fem största techföretag ska vara närvarande vid minst en aktivitet per år, och deltagarbasen ska ha en bred geografisk förankring.

Budget

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2025	2026	2027	2028	Totalt
Egen personal	411 000	822 000	822 000	411 000	2 466 000
Externa tjänster	15 000	30 000	30 000	15 000	90 000
Resor och logi	10 000	20 000	20 000	10 000	60 000
Investeringar, materiel och lokaler	50 000	170 000	100 000	50 000	370 000
Summa bokförda kostnader	486 000	1 042 000	972 000	486 000	2 986 000

Finansiär	2025	2026	2027	2028	Totalt
Offentlig finansiär					
Region Örebro län 1:1-medel	243 000	521 000	486 000	243 000	1 493 000
Region Örebro Innovation AB	243 000	521 000	486 000	243 000	1 493 000
Summa finansiering	486 000	1 042 000	972 000	486 000	2 986 000

Organisation

Styrgruppen för Tech-kluster Örebro län ska bestå av representanter från både offentliga och privata aktörer för att skapa en balanserad och effektiv styrning. Gruppen kommer att bestå av:

- **Region Örebro Innovation AB** – Ansvarar för innovationsutveckling och stöd till tech-ekosystemet.
- **Region Örebro län** – Säkerställer att initiativet är i linje med regionala utvecklingsmål.
- **Business Region Örebro** – Fokus på näringslivsutveckling och att attrahera nya företag och säkerställer alla kommuners perspektiv in i klustret.
- **Örebro kommun** – Arbetar för att klustret ska integreras med stadens tillväxt och utbildning.
- **Ett större techföretag** – Ger perspektiv från etablerade företag och deras behov.
- **Ett mindre techföretag (startup)** – Representerar mindre aktörers utmaningar och möjligheter.

Styrgruppen kommer att träffas regelbundet för att samordna insatser, fatta beslut och se till att Tech-kluster Örebro län utvecklas i rätt riktning.

Bilaga 1

Exempel på techkluster och innovationsarenor i Sverige

Namn	Stad	Fokusområde	Typ av stöd/erbjudande	Webbplats
Varberg Techarena	Varberg	Innovation, tech, entreprenörskap	Coworking, workshops, events	varbergtecharena.se
Sweden Game Arena	Skövde	Spelutveckling	Inkubator, events, utbildning, nätverk	swedengamearena.se
MobilityXlab	Göteborg	Mobilitet, AI, uppkopplade system	Startup-samarbete med storbolag	mobilityxlab.com
Göteborg Tech Week	Göteborg	Tech-community, startups, innovation	Konferenser, nätverk, panelsamtal	gothenburgtechweek.com
HETCH	Helsingborg	Tech-startups, digitalisering	Inkubator, accelerator, coworking, nätverk	hetch.se